MŪSŲ PASTOGĖ

XXIX—ji metai

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"
Registered for posting as a newspaper category B

Kaina/Price 50 c. 20.3.1978 Nr. 11 (1525)

Lietuvos Nacionalinė Bibliotekа

Prisikėlimo mintim

Instinktas išsilaikyti ir plėstis jaučiamas visoje žemės gyvūnijoje, tačiau savo egzistenciją pratęsti net ir peržengus mirtį tebėra tik žmogaus sąmonėje. Gal šitokias viltis turi ir kitos būtybės, bet žmogui su kitomis sąmoningomis būtybėmis dar neteko susitikti...

Sekant pačioje gamtoje nuolatinį apmirimo ir atgijimo procesą žmogus net ir be apreiškimo galėjo prisitaikinti tą patį vyksmą ir sau. Juk iš senosios istorijos dokumentų ir faktų žinome, kad prisikėlimo ideja buvo gyva ir tuo faktu buvo tikima dar tūkstančius metų prieš Kristų. Senosios indų religijos reinkarnacijos arba iš naujo įsikūnijimo ideja, vedanti per įvairias gyvybės fazes iki vėl pasiekiama žmogiška būtis, yra bene tikrasis prisikėlimo prototipas, ką vėliau krikščionybė suformulavo į konkrečias ir aiškias tikėjimo dogmas.

Tačiau žmonijos istorijoje pats prisikėlimas suprantamas ir simboline prasme: sekame įvairius kultūrinius nuosmūkius, sunykimus ir vėl vešlius sužydėjimus, politinius ir socialinius perversmus, po kurių šauna naujos gaivališkos kultūrinio bei socialinio gyvenimo atžalos, - visa tai mūsų šios dienos pasiekta civilizacija laimėta per nuolatinius nuosmūkius bei žlugimus ir prisikėlimus. Kaip žemėje nesibaigia nei diena, nei naktis, taip ir pasaulyje nesibaigia nei gyvenimas, nei mirimas.

Labiausiai prisikėlimo mintį išplėtojo krikščionybė, pabrėždama žmogaus asmenišką prisikėlimą. Iš tikrųjų prisikėlimu tiki net ir tie, kurie tariasi niekuo netikį. Gal viltis gyvenimą pratęsti ir anapus mirties yra lygiai žmoguje giliai įsišaknijus, kaip ir gyvybės instinktas išlikti ir tarpti. Tokia viltimi gyvena ne vien tik individas, bet ir tautos, kurios net beviltiškiausiose aplinkybėse atranda kelius ir būdus išsilaikyti. Lietuvių tautai tas prisikėlimas sušvito su Basanavičiaus Aušra. Lygiai tuo mūsų tautos prisikėlimu tikime ir šiandie. Ir būkime tikri, kad velykiniai prisikėlimo varpai vieną dieną paskelbs ir Lietuvai prisikėlimą. O šitos valandos belaukiant reikia ne tik veikti, bet ir tikėti.

Telesforas Valius — Velykų rytas Lietuvoje (medžio raižinys)

Velykų džiaugsmo mieliems skaitytojams

Dar vienas svečias iš užjūrio

Jau kelinta savaitė vieši Australijoje svečias iš Amerikos kun. Juozas Vaišnys, S.J., pravesdamas Australijos lietuvių kolonijose tradicines velykines rekolekcijas ir praktiškai aplankęs visas stambiąsias mūsų kolonijas. Jo atvykimas ir vedamos rekolekcijos nėra vien tik religinio pobūdžio, bet labai tampriai susietos ir su lietuvybės misija. Kiekvienoje kolonijoje šalia religinio atsinaujinimo pamokslų svečias randa laiko ir progų pakalbėti ir mūsų lietuviškai tautiniais reikalais.

Reikia priminti, kad svečias kun. J. Vaišnys, S.J., yra lietuvių gyvenime ir veikloje neeilinė asmenybė: jis yra labai populiaraus žurnalo "Laiškai lietuviams" redaktorius, laisvųjų pasaulio lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininkas ir aktyvus lietuvių visuomeniniame bei politiniame gyvenime ne vien tik parapijine prasme. Jam vadovaujant Lietuvių Žurnalistų Sąjunga pasidarė lietuvišką gyvenimą formuojančiu veiksniu, kurio įtaka labai toli siekia. Malonu pasveikinti mielą svečią, ir tikimės, kad jo žodis jam čia beviešint peržengs ir parapijų sienas.

Kun. Juozas Vaišnys, S.J.

V-ji KANADOS IR JAV DAINŲ ŠVENTĖ

Pasaulio Lietuvių Dienų metu įvyks ir V-ji Kanados ir JAV Lietuvių Dainų Šventė liepos 2 d. Toronto mieste, Kanadoje. Dainų Šventės muzikinį projektą paruošė muz. Vac. Verikaitis. Šventėje dalyvaus net 37 chorai: 28 iš Jungtinių Amerikos Valstybių, 7 iš Kanados ir du iš užsienio - Škotijos lietuvių choras ir Melbourno Dainos Sambūris

ĮVYKIAI

Palestiniečių teroristų grupė jūros keliu įsiveržusi į Izraelį ir pakeliui į Tel Avivą sulaikė autobusą ir išžudė 36 keleivius. Teroristus persekiojusi Izraelio policija 8 nukovė, porą sužeistų pagavo ir keli pabėgo. Izraelio vyriausybė svarsto, kaip apsisaugoti nuo teroristų ir kaip atkeršyti.

* * *

Kovo 12 d. prasidėjo visuotiniai rinkimai Prancūzijoje, kurie užsibaigs kovo 19 d. Iš pirminių davinių atrodo, kad persvara krypsta į kairę, socialistų ir komunistų naudai, nors ateinančio sekmadienio rinkimai gali atnešti netikėtumų. Laimėjus kairiesiems į vyriausybę gali patekti ir komunistai, kas gali įnešti didelių permainų užsienio politikoje, ypač Europos saugumo reikaluose, o gal ir Bendrosios Europos Rinkos santarvėje.

JOLANTOS JANAVIČIENĖS PARODA

Jau nuo kovo penktos dienos Canberroje Beaver Galleries (9 Investigator St., Red Hill, ACT) vyksta Jolantos Janavičienės keramikos paroda, kuri truks iki kovo 26 dienos. Turimomis žiniomis, paroda yra labai sėkminga, Jolantos kūriniais yra didelis susidomėjimas ir daugybė darbų išparduota.

Atsiliepdamas į Paryžiaus lenkų žurnalo Kultura 1977 metų rugsėjo numeryje paskelbtą Zdzislaw Siemaszko's straipsnį "Šių dienų Vilnius", Tomas Venclova pasiuntė redakcijai laišką, kuris buvo atspausdintas to žurnalo gruodžio numeryje.

Patikslinęs Vilniaus gyventojų skaičių kuris dabar siekia 450.000 ir pastebėjęs, kad klaidinga yra teigti, kad Vilniuje vyrauja rusų kalba, jis taip savo laišką baigia:

"Bet jau tikrai nepatiko man, kaip autorius rašo apie Vilniaus gatvių pavadinimus ir "nežinomus lietuvius, matomai suryštus su komunizmu". Tikrai galima nežinoti apie Požėlą (komunistas, 1926 metais nuteistas mirti Kaune). Galima nežinoti apie Janonį (jaunas kairiųjų pažiūrų poetas, kuris, tiesa, prisidėjo prie komunistų, bet neužilgo nusižudė, ir tai 1917 metais). Galima nežinoti apie Girą (tai kitas žymus poetas, bet asmuo ne perdaug šviesus). Bet gėda nežinoti apie Basanavičių, kuris su komunizmu nieko bendra neturėjo. Buvo tai pirmojo Lietuvos atgimimo laikraščio Aušra ir Lietuvos Mokslo Draugijos steigėjas ir pirmas Lietuvos nepriklausomybės akto signataras. Svarbi tai figūra Lietuvos (na ir Vilniaus) istorijoje. Kad yra Vilniuje jo vardu gatvė, net didelė, panašu į Dievo stebuklą. Yra jo vardu gatvė ir Bulgarijoje (Varnoje), nes ir ten yra gero padaręs. Tuos dalykus reiktų žinoti. Na, bet jeigu autoriui, kaip rašo, lietuviški pavadinimai atrodą "pagoniški" - tai ką darysi".

(Elta)

Draugų beieškant

Draugystė yra magiškas žodis. Praktiškame gyvenime draugystė dažnai daugiau galioja, negu giminystė. Šita teisybė patvirtinta daugeliu istorinių faktų. Juo labiau draugystė galioja dabar, kai visi kiti motyvai atkrinta ir palieka tik draugystė. Šitą principą jau nuo seno pikt naudoja Sovietų sąjunga, nuolat deklaruodama "tautų draugystę", kai tuo tarpu toji tautų draugystė vykdoma vienos krypties linkme.

Visi žinome, kad propaguojama sovietinė tautų draugystė vedama prie subordinacijos Rusijai, t.y. rusų tautai ir jos kultūrai. Nė viena tauta, priklausanti Sov. Sąjungos kontrolėje, neturi tų pačių ar panašių lengvatų, kaip kad rusų tauta: rusų kalba yra dominuojanti ir propaguojama, rusų kultūra ir istoriniai herojai tegu iracialistiniai komunistinine prasme pristatomi kaip neginčijami pavyzdžiai visoms sovietų okupuotoms tautoms. Atskiro tautinio herojaus iškėlimas laikomas antitarybiniu nusikaltimu, kas gresia psichiatriniais pataisos namais arba katorga Sibire.

Tačiau laisvajame pasaulyje tautų draugystė galioja visais kitais principais. Galimas daiktas, kad politikai ar diplomatai naudoja skirtingą terminologiją, vis tik draugystė tebegalioja pirmykšte prasme - padėti tautoms, kurios ieško ir siekia savo identiteto galiojančiomis tarptautinėmis teisėmis ir gyvenimo faktais.

Po paskutinio karo, griuvus kolonialinei politikai, į viešumą atėjo šimtai nepriklausomų valstybių, su savo specifine kultūra ir specifiniais tautiniais uždaviniais. Tuo tarpu sovietinė imperija ir drauge komunistinė doktrina visais įmanomais kanalais propaguoja, kad tik sovietinėje sistemoje vykstanti tobula tautų draugystė. Tai iš kur tie visi Archipelago gulagai, kurie pripildyti kaip tik politiniais kaliniais, kovojančiais už savo tautinį identitetą, iš kur ta Vakarų pasauliui nesuprantama kontrolė, kad plačiau pasaulyje neprasiveržtų sovietinė tikrovė?

Tačiau tautų draugystė tik kitokiais principais vystoma ir Vakaruose. Ne kur kitur, o kaip tik Vakaruose susiformavo Žmogaus Teisių deklaracija, tik Vakaruose prigijo demokratiniai principai, prieš ką su ypatingu atkaklumu kovoja rytai.

Deja, lietuvių tauta kad ir su vakarietiškais polinkiais yra įsiurbta į rytietišką bloką ir politinę sampratą. Gerai dar, kad du trečdaliai pasaulio gyvena vakarietiška dvasia ir kultūra, tad įmanoma pavergtų tautų pabėgėliams bei jų politiniams organams kelti balsą prieš rytietišką priespaudą ir rytietišką "tautų draugystę".

Laisvųjų lietuvių politiniai organai kaip tik nuo pat lietuvių tautos pavergimo ieškojo atramos Vakaruose ieškodami savo tautinėms aspiracijoms ne tik pritarimo, bet ir draugų. Gal dėl to ir Lietuvos valstybingumo byla tebėra neišimta iš tarptautinių politinių organų darbotvarkių vien tik dėl to, kad vienur ar kitur turime Lietuvai palankių ir lietuvių tautai draugiškai nusistačiusių asmenų. Australijon šitas mūsų politinės veiklos principas atėjo gerokai pavėluotas. Galimas daiktas, niekad nebūtų įvykę ano garsaus de jure pripažinimo iš darbiečių vyriausybės pusės, jeigu būtų savo laiku palaikyti draugiški santykiai su australų politinėmis viršūnėmis. Tačiau reikalai pastaruoju metu pasisuko mūsų naudai: kartą pamokyti mes šitą spragą bandome įmanomais būdais užpildyti. Mūsų didžiųjų tautinių švenčių ar okupacijos priminimo dienomis jau kalbame ir minime neužsidarę tarpusavy, bet kaskart vis daugiau įtraukiame gyvenamo krašto mums palankių politikų, įtakingų asmenų, kurie dalyvauja ir susipažįsta su mūsų aspiracijom ir problemomis. Kaip maloniai turėjo nustebinti kiekvieną lietuvį Vakarų Australijos Darbo ir Imigracijos ministerio Mr. W. Grayton vizitas Sydnejuje, kuris pats ieškojo kontaktų su lietuviais klausdamas, kur švenčiame Vasario 16-ją. Ir pastariosios Vasario 16-sios minėjimo proga pasikvietimas australų bei kitataučių atstovų mūsų minėjimuose tiek Adelaidėje, Melbourne ir Sydnejuje jau liudija, kad mes siekiame ir ieškome kaip tos, tautų draugystės. Ir nenuostabu, kad kiekvienoje vietoje toks gausus mūsų parengimuose australų oficialių asmenų dalyvavimas parodo, kad tai buvo seniai pribrendęs reikalas. Dabartinio Australijos ministerio pirmininko viešas žodis Lietuvos nepriklausomybės 60-ties metų jubiliejaus proga tai buvo istorinis Australijos posūkis mums palankia prasme. Savaime suprantama, kad min. pirm-kas tokį žingsnį žengė paveiktas nuolatinių kontaktų ir jau turimų pažinčių su pabaltiečiais ir lietuviais. Be abejo, negalime remtis tik viena valdžioje esančia partija. Teisingai mūsų ALB Krašto Valdybos pirm. prof. A. Kabaila perspėja, kad demokratinėje santvarkoje šios dienos opozicija rytoj gali būti krašto vykdomasis organas. Todėl mūsų naudai kontaktai su opozicija yra nemažiau reikšmingi ir svarbūs, kaip kad ir su esama vyriausybe.

Žodžiu, draugų ieškojimas ir verbavimas mūsų tautos naudai yra nemažiau reikšmingas, kaip ir pergalės mūšio lauke. Jeigu taip viso pasaulio valstybių viršūnėse turėtume sau palankių žmonių, be abejonės, Lietuvos byla įgytų kitokio svorio ir galios. Imant Australijos pavyzdį pasirodo, tai yra įmanoma ir galima. Priklauso tik nuo mūsų pačių, kiek tokios iniciatyvos parodome.

(v.k.)

PADĖKA

Nuoširdžiai reiškiame padėką visiems dalyvavusiems ir palydėjusiems a.a. Joną Šlyterį į amžinojo poilsio vietą.

Taip pat dėkojame visiems, kurie lankė ir padėjo ligos metu. Visiems nuoširdus ačiū.

Artimieji

MIRUSIEJI

Sudie Juozui Gučiui

Tik negrįši Tu, čia ramų atilsį suradęs
Nepraeisi niekad atgalios pro mus
Užmirštas mirties-bejausmis ir bežadis,
Radęs savo dieną Ten, o čia namus
B. Brazdžionis

Sunku surasti paguodos žodį likusiems artimiesiems, kai iš jų tarpo mirtis pasišaukia mylimą asmenį. Nelengva apskaičiuoti nuostolį, kai visiems laikams iš mūsų tarpo pasitraukia žmogus, savo gyvenimo pavyzdžiu ir darbais visuomet stovėjęs savosios visuomenės priešakinėse gretose.

Su giliu liūdesiu adelaidiškiai sutiko netikėtą žinią, kad vasario 22 d. mirė Juozas Gučius. Nors velionis buvo sulaukęs brandaus amžiaus, tačiau atrodė dar visiškai pajėgus. Pastaraisiais porą metų pasiskųsdavo blogėjančia sveikata, bet nesėdėjo užsidaręs. Nuolat jį matėme viešuose suėjimuose LietuviųNamuose ir privačiuose pobūviuose. Buvo nebe toks guvus, bet senatvės nepalenktas, visuomet žvalus ir pajuokauti mėgstantis džentelmenas.

Neturėjau progos velionio pažinti Lietuvoje. Girdėjau apie jį tik, kaip Kauno Radiofono režisierių. Adelaidėje su juo teko susitikti, kai jau jis buvo čia gerai įleidęs savo šaknis ir visa širdimi atsidavęs savo mėgiamam darbui - režisūrai. Kantriai ir rūpestingai buvo atrinkęs iš negausios mūsų bendruomenės būrelį scenos mėgėjų, kuriuos per eilę metų su pasišventimu ir meile ruošė teatro aktoriais. Su pedagogo įžvalgumu parinkdavo savo studijos auklėtiniams scenos veikalus, kurie labiausia tiko pasiruošimo daviniams, visai nesirūpindamas ar tai publikai patiks ar ne. Negausi mūsų visuomenė, kurios žymi dalis gal būt stokojo teatrinio išprusimo ir tikėjosi teatre tik iki valiai pasijuokti, nevisuomet perprasdavo režisieriaus J. Gučiaus statomus veikalus. Bet J. Gučius į tai nekreipdavo daug dėmesio. Jo tikslas buvo paruošti būrį gerų vaidintojų ir statomi veikalai pasitarnavo tik kaip mokomoji ir auklėjamoji priemonė. Tik išsiauginus gerus aktorius, galima pradėti derintis ir prie publikos skonio. Nuo tų savo principų J. Gučius niekuomet nenukrypo.

Kiekviename darbe, o taip pat režisūroj J. Gučius nepakentė vidutiniškumo. To reikalavo ir iš savo auklėtinių. Jo statomi veikalai rampos šviesos neišvysdavo tol, kol jis nebuvo įsitikinęs, kad iš kiekvieno savo augintinio buvo išgavęs visa, ką šis pajėgė duoti.

Laikas bėgo, metų našta vis labiau slėgė J. Gučiaus pečius, gal pavargo, gal nusivylė savaja lietuvių visuomene, ir J. Gučiaus teatrinis darbas sustojo. Bet neliko tuščia vieta. Iš J. Gučiaus Adelaidės bendruomenė paveldėjo būrelį gerai paruoštų aktorių, kurie iki šiol tebėra neišėję į atsargą. Tai J. Gučiaus ilgų metų darbo produktas. Jie nuolat ir visur užpildo visas mūsų scenos meno spragas. Be jų neapsieina nė vienas literatūrinis vakaras ar parengimas. Juos kviečiamės linksmomis ir liūdnomis progomis. Be jų mūsų kultūrinis gyvenimas būtų daug nykesnis ir skurdesnis. Tai J. Gučiaus dovana mums.

J. Gučius nesitenkino vien režisūra ir teatriniais pastatymais. Dažnai jis buvo kviečiamas, kaip literatūros vakarų ir minėjimų programų dalyvis. Mėgo gyvojo žodžio meną. Su menininko erudicja pasirinkdavo publikai perteikiamus skaitinius ir juos patraukliai ir įspūdingai interpretuodavo. Labai mėgo O.V. Milašiaus misteriją Miguel Manara. Nekartą viešai skaitė jos ištraukas ir svajojo bent dalį šios misterijos pastatyti scenoje. Deja šio savo plano nespėjo įvykdyti.

Velionis paliko nemažą pluoštą savo kūrybos rankraščiuose, kuriuos jo žmona peržiūri. Reikia tikėtis bent dalis jų bus atiduota spaudai.

J. Gučius gimė 1903.2.25 d. Žirnajų kaime Zarasų apskrity. Mokėsi Zarasų, Rokiškio ir Kauno gimnazijose. Studijavo V.D. Universitete,

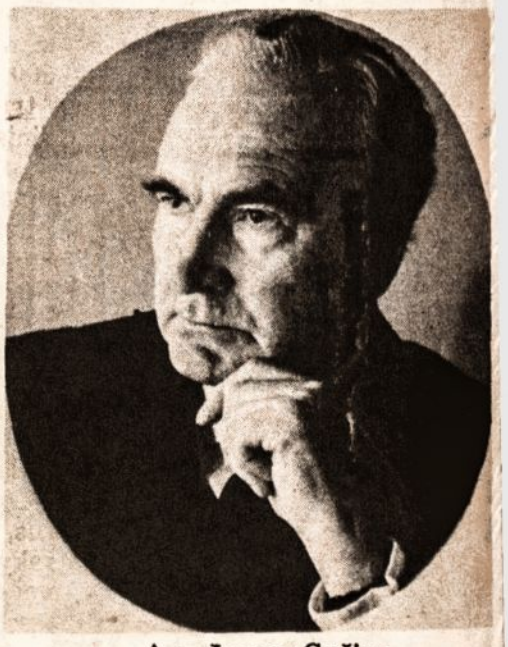

A.a. Juozas Gučius

teisės fakultete. Tačiau universitete studijų nebaigė, nes jį traukė scenos menas, su kuriuo susipažino A. Sutkaus vadovaujamoje Tautos Teatro studijoje.. Kiek laiko dirbo satyros teatre Vilkolaky. 1929 m. baigė Valstybės Teatro Vaidybos studiją. 1931 m. buvo pakviestas Valstybinio Radiofono sekretorium - administratorium. Etatus pertvarkius, J. Gučius buvo paskirtas radiofono režisierium ir tose pareigose išbuvo iki pasitraukė į vakarus.

Dirbdamas radiofone, J. Gučius neapsiribojo vien radio vaidinimų pastatymais. Daugelį vaidinimų jis pats sukūrė. Iš jų, Golgota daugelį metų buvo kartojama kiekvieną Didįjį Pendtadienį per Kauno radiją.

1944 m. pasitraukęs į vakarus, velionis irgi nerezignavo. Nepaisydamas materialinių nedateklių J. Gučius išsirūpino ir vietinės valdžios leidimą patalpoms ir Detmolde sukūrė visur išsibarsčiusius lietuvius teatro menininkus, su kuriais vėliau aplankė daugelį lietuvių lagerių išsibarščiusių visose trijose Vokietijos zonose.

1951 m. su žmona atvyko į Adelaidę ir čia užbaigė savo žemiškąją kelionę.

Nukelta į 3 psl.

Hydro—Jet

Kilimų valymo specialistas. Naudojamas vėliausias, gilus vandens garų ir vakumo metodas.

Lietuviams 10% nuolaida.

Skambinti po 4 v. vakaro (046) 669230, arba rašyti P.O. Box 74 Camden N.S.W. 2570.

PREZ. CARTERIS IR LIETUVOS BYLA

Rašo Darūnas
Specialus Mūsų Pastogės bendradarbis iš Kanados

Iš lietuviško taško žiūrint, 1977-ji vertintini teigiamai ypač todėl, kad prezidentas J. Carteris iškėlė ir užakcentavo reikalą įgyvendinti pagrindines žmogaus teises... visame pasaulyje! Jis yra tikras šios srities pionierius, nes pirmasis iš įtakingų asmenų taip nedviprasmiškai pasauliui tai paskelbęs. Prieš keliolika metų taip pat atviroje formoje Baltijos kraštų išlaisvinimo reikalas Jungtinėse Tautose buvo iškeltas tuometinio Kanados ministerio pirmininko J.G. Diefenbakerio. Tarp Diefenbakerio ir Carterio laikotarpių šioje srityje viešpatavo tyla, neskaitant neviešų bei neoficialių ir mažiau reikšmingų pareiškimų. Kiek pastudijavus prez. Carterio asmenybę, susidaro įspūdis, kad jis yra gudri lapė. Kai priešrinkiminėse kalbose respublikonų kandidatai gana atvirai pasisakė sovietų atžvilgiu (Reaganas net pažadėjo būdamas prezidentu jiems aiškiai pasakyti, kad jie neturi teisės nė pėdos žengti pirmyn), tai demokratų Carteris stengėsi tokio aiškumo išvengti, o priverstas pasisakyti kalbėjo apie taiką."Carteris? Kas jis toks?" - buvo populiarus TV ir spaudos naudojamas jo apibūdinimas. Kai kas jau net bijojo, kad jis galįs turėti slaptą planą, pridengtą nekaltumo skraiste, paruošti Amerikoje dirvą raudoniesiems, kuriuos jis vengė liesti. 1978 m. sausio 6 d. NATO pareigūnams duotas pažadas padidinti ginkluotąsias pajėgas Europoje, tuo užtikrinant jos saugumą, ir ypač šių metų biudžetas, išreikštas impozantiška skaitline - 500 000 000 000.- (penki šimtai bilijonų arba pusė trilijono) dolerių, tikiu, rekordinis JAV-bių dviejų šimtų metų istorijoje, ir bene dešimt kartų didesnis už Trumano biudžetą, - kalba ką kita, nors ir dabar kai kas turi porą jo atžvilgiu abejonių. Belgrado konferencijai prasidėjus kai kas mėgino įžiūrėti Carterio žingsnį atgal ar net šuolį į šalį nuo pradžioje paimto aiškaus kurso, kai jis švelnesne forma pradėjo kalbėti apie santykiavimą su Rusija. Tačiau ir tada, atremdamas Sovietų priekaištus apie J.A. V-bių kišimąsi į jų vidaus reikalus, - jis išdrįso duoti jiems aiškų atsakymą: "Turint galvoje šio šimtmečio pažangą visose gyvenimo srityse, negalima sutikti su Sovietų Unijos priekaištais, kad J.A. V-bės kišasi į jų vidaus reikalus. Esminės žmogaus teisės yra įgimtos ir privalomos kiekvienam žmogui, nežiūrint kur jis begyventų. Tai nėra valstybių vidaus reikalas, bet yra visos žmonijos interesas ir jos pareiga pasirūpinti, kad jos būtų visur įgyvendintos."Šis pareiškimas yra ypač džiuginanti viltis lietuviams ir kitoms pavergtoms tautoms... Tą pat jis patvirtino ir spaudos konferencijoje, kurią jis buvo sukvietęs išvykdamas į Lenkiją, Vidurinius Rytus, Indiją, Prancūziją ir Belgiją. Konferencijoje dalyvavo keturių pagrindinių informacijų tinklų atstovai, įskaitant ir populiarąją Barbarą Walters. Ji, kaip paprastai, taip ir šį kartą buvo ne tik atvira, bet ir gana aštri. Išskaičiavusi visas prez. Carterio nesekmes ji paklausė, ar bent vieną teigiamą atsiekimą jis gali nurodyti iš jo priešrinkiminių pažadų... po vienų metų prezidentavimo. Kiti žurnalistai paklausė, ką jis laiko savo didžiausiu laimėjimu ir kam atiduoda pirmenybę užsienio reikalų politikoje. Prezidentas nedvejodamas davė labai trumpą ir tą patį į abu klausimus dviejų žodžių atsakymą: "Žmogaus teises." Paskui pridėjo: "Man yra didelis pasitenkinimas, kad šis klausimas, vienas iš svarbiausių pasaulio problemų, rado palankaus atgarsio daugelyje pasaulio kraštų ir kad sąjūdis už žmogaus teises darosi vis gyvesnis. Ir tie kraštai, kurie anksčiau su nepasitikėjimu žiūrėjo į A.J. V-bes, šiandien ir jie mus jau įrašė į savo draugų sąrašą. Tai ir laikau savo svarbiausiu atsiekimu."

Amerikos prezidentas Jimmy Carter

Antra ebejonę sukelianti priežastis - šv. Stepono karūnos grąžinimas komunistinei Vengrijos vyriausybei. Tačiau ateitį tolimoje perspektyvoje besistengiantieji įžiūrėti, atrodo, ne be pagrindo aiškina, kad tuo norima Vengriją priartinti prie J.A. V-bių ir ištraukti ją iš sovietinės orbitos. Sakysite, kad tai neįmanoma? Prieš kelerius metus Egipto atvejas buvo nemažiau beviltiškas kaip Vengrijos, o šiandien Egiptas yra vienas iš J.A. V-bių sąjungininkų. Kas anksčiau galėjo tikėti, kad Egiptas susidraugaus su savo amžino ir didžiausio priešo Izraelio sąjungininke - J.A. V-bėmis?! O šiandien tai jau įvykęs faktas. Vengrijos atveją papildo ir Carterio lankytų valstybių sąrašas. Neskaitant poros Vidurinių Rytų valstybių, visos kitos yra apsisprendimo angoje atsidūrusios: šlietis prie Rytų ar Vakarų? Prie viso to jungtinas ir Carterio pasimatymas su Prancūzijos socialistų vadu, stipriu kandidatu artėjančiuose šių metų rinkimuose, norint jį atitraukti nuo koalicijos su pajėgia komunistų partija. Net ir laikas gal

(Nukelta į 6. psl.)

1977—UOSIUS PALYDĖJUS

Naujuosius metus sutikome su naujomis viltimis, o senuosius palydime susimąstę ir mėgindami vertinti, ko daugiau juose buvo: arba gero ar blogo. Mes, lietuviai, dar kartą susimąstome Vasario 16-osios angoje, kai prisimename kenčiančią tėvynę ir svarstymo belaukiančią jos bylą, kai kritišku žvilgsniu žvelgiame į mūsų jaunimą ir t.t.

Savo rašinį suskirstysiu į tris dalis: 1. Carteris ir lietuvių byla; 2. lietuviai angliškoje spaudoje; 3. lietuviškos veiklos žymėtini 1977 m. įvykiai.

Sudie J. Gučiui

Atkelta iš psl. 2

Su velioniu atsisveikinti prie atviro karsto Ziberto koplyčioje susirinko giminės, artimieji draugai ir buvę teatro studijos auklėtiniai. Tą patį vakarą už mirusį buvo atkalbėtas rožinis šv. Kazimiero koplyčioje. Sekančią dieną (vasario 25 d.) po pamaldų velionis buvo palydėtas į amžino poilsio vietą Centenial kapinėse.

Kiek J. Gučius buvo vertinamas savosios bendruomenės, parodė retai gausus adelaidiškių lietuvių būrys, susirinkęs į pamaldas, palydėjęs į kapines ir pagaliau atvykęs į jo šermenis.

Su giliu liūdesiu reiškiame užuojautą jo žmonai Antaninai, ant kurios rankų velionio gyvybė užgeso, o taip pat ir visiems jo giminėms bei artimiesiems.

B. Straukas

Papildomai apie konkursą

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga neseniai paskelbė rašinio konkursą viso pasaulio jaunimui nuo 16-35 m. amžiaus. Pagrindinis konkurso tikslas yra paskatinti kuo daugiau jaunimo rašyti lietuviškai. Kad visi dalyviai turėtų pilną laisvę kurti ir išreikšti savo mintis, mes nenustatėme nei griežtų temų, nei rašinių ilgio. Viskas yra palikta individo nuožiūrai ir sugebėjimams. Buvo paskelbta, kad konkursas susidaro iš trijų sričių: beletristikos, poezijos ir žurnalistikos. Tačiau, daugiau mums apie tai padiskutavus, iškilo svarbus klausimas: kaip įtraukti tą jaunimą, kuris beveik visai lietuviškai nemoka? Nors dauguma tokio jaunimo yra Pietų Amerikoje ir Anglijoje, bet jo netrūksta ir Kanadoje - Amerikoje. Nenorėdami pašalinti ar atstumti to jaunimo, kuris domisi lietuvybe, bet dėl vienos ar kitos priežasties nemoka kalbos, nutarėme pridėti dar vieną rašymo sritį.

Ši dviklabė sritis veikia šitaip: dalyvis parašo originalų rašinį savo krašto kalba (anglų, ispanų, portugalų, ar kt.). Rašinio turinys turi liesti lietuvišką temą ir turi būti ne beletristinio bet žurnalistinio pobūdžio. Dalyvis tada susiranda žmogų, kuris tą rašinį išverčia į lietuvių kalbą. Dalyvis pasiunčia mums abu rašinius (originalą ir vertimą) su savo vardu ir slapyvardžiu. Komisija įvertins lietuvišką rašinio kopiją pagal turinį ir temos gvildenimą. Premija bus duota rašinio autoriui, tačiau autorius bus laisvas pasidalinti premija su savo vertėju.

Skatiname visą jaunimą dalyvauti bet kurioje šio konkurso srityje. Nors ne visi galės laimėti premiją, tačiau visų dalyvių darbai bus įvertinti. Konkursui pasibaigus, PLJS paskelbs kokie kraštai dalyvavo, o taip pat ir atskirų rašytojų pavardes ir rašinių temas.

Šia proga norime išvardinti vertinimo komisijos narius. Jie yra: prof. Dr. R. Šilbajoris, prof. Dr. D. Valiukėnaitė ir jaunas daktarato kandidatas Vytas Mickevičius. Visi trys akademikai gyvena Amerikoje ir turi daug patirties rašyme ir literatūros kritikoje.

Linkime sekmės visiems konkurso dalyviams!

Kristina Parėštytė, PLJS

Australijos gamybos ministeris Mr. Macphee pareiškė, kad Australijos įmonėse nelaimingi atsitikimai kraštui per metus kainuoja apie du milijardus dolerių, kas gerokai prašoka streikų ir gamybinių ginčų kaštus. Vien tik 1973-74 metais įmonėse per nelaimingus atsitikimus žuvo 300 asmenų.

U.S.A.

LIETUVOS NERPIKLAUSOMYBĖS DIENOS PAMINĖJIMAS SENATE IR ATSTOVŲ RŪMUOSE

Vasario 21 dieną Amerikos senate ir atstovų rūmuose buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės diena. Senate paminėjimas įvyko iš ryto, kai tik senatas susirinko posėdžio. Prisiminęs 60-tąsias metines, ilgesnę kalbą pasakė senatorius Percy iš Illinois. Toliau kalbėjęs senatorius Dole į savo pasisakymą įtraukė ištraukas iš savo kalbos, pasakytos Belgrado konferencijoje, kur jis iškėlė Pabaltijo tautų laisvo apsisprendimo klausimą. Taip pat kalbėjo pirmasis Amerikos astronautas, senatorius demokratas Glenn, senatorius Schweiker iš Pennsilvanijos ir dieną anksčiau senatorius Curtis iš Nebraskos.

Atstovų rūmuose, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas buvo pradėtas 12 valandą, gražia invokacija, kurią sukalbėjo kunigas Dr. Algirdas Jurėnas iš Maino. Jis kreipėsi į visus, prašydamas pasimelsti už lietuvių tautą, kuri jau daugiau kaip 30 metų yra netekusi nepriklausomybės. Minėjimą atstovų rūmuose pravedė kongresmanas Flood. Apie Lietuvą pasisakė 25 kongresmenai, jų tarpe tokie įtakingi ir pasižymėję veikėjai, kaip kongresmanas Rodyno ir kongresininkė Millicent Fenwick iš New Jersey. Ypač įdomią kalbą pasakė kongresmanas Wydler, savo pasisakyme aptaręs įvykius vaizduojamus filme apie Simą Kudirką ir paminėjęs Balio Gajausko 1976 metais paskelbtus pareiškimus bei jo bylą. Kongresmanas Wydler iškėlė lietuvių tautos vargus ir jos lūkesčius. Kiti pasisakiusieji atkreipė dėmesį į gilią Lietuvos istoriją, aptardami Lietuvą kaip vieną iš senųjų valstybių turinčių turtingas tradicijas.

Nuo vasario 2 iki 21 dienos imtinai, atstovų rūmuose apie Lietuvą pasisakė 41 kongresmanas ir senate kalbėjo 6 senatoriai.

Į Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą kongrese atvyko Chicagos lietuvių delegacija, kurią sudarė: kun. Prunskis, inž. Pakalka ir jaunimo atstovė Ofelija Baršketytė. Taip pat dalyvavo Lietuvos atstovas Washingtone dr. St. Bačkis. Chicagos delegacija asmeniškai susitiko su senatoriais Percy ir Dole ir buvo priimta kongreso speaker'io O'Niel.

(Elta)

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

Namie ir svetur

ĮTEISINTI LITUANISTINIAI KURSAI ADELAIDĖJE

Lituanistiniai (matriculation) kursai Adelaidėje pradėjo ketvirtuosius mokslo metus. Per pastaruosius tris metus juos baigė ir egzaminus prie Švietimo Ministerijos sudarytos egzaminų komisijos išlaikė 24 jaunuoliai. Tai gražus būrelis lietuvių kalba susidomėjusių jaunų lietuviukų. Šiais mokslo metais į kursus buvo užsirašiusių dešimt kursantų, bet į pirmą pamoką atsilankė tik penki.

Pereitų metų gale, Švietimo Taryba buvo paruošusi ir išsiuntinėjo savaitgalio mokyklas lankiusiems ar baigusiems septynesdešimt laiškų, kviesdama užsirašyti ir lankyti lituanistinius kursus. Bet kaip matome atėjo tik penki. Kur kiti? Kur jų tėvai? Didelė šių jaunuolių dalis materialiai visiškai priklauso nuo savo tėvų. Nejaugi jų tėvai negali jiem padaryti jokios įtakos?

Pereitais metais lituanistinius kursus baigė geriausiais pažymiais R. Pranckūnaitė ir Vasario 16 d. šventės proga už tai buvo apdovanota. Sutikęs p. Pranckūną pasiteiravau, kaip jie savo dukrą taip gražiai išmokė lietuvių kalbos? "Aš jos visai nemokiau, o tik namie visą laiką kalbam vien lietuviškai". Kaip paprasta ir kaip lengva, bet daugeliui kam tas pats pasidaro nepakeliama našta, po kuria suklumpa ne tik tėvai, bet ir jų vaikai.

Daugelis mūsų išgyvenome du praradimus: kai praradome savo tėvynę ir dabar kai praradome savo vaikus, laisva valia juos padovanodami australų tautai.

O atrodo, kad bent dabartiniu laiku, kai lietuvių kalba įteisinta ir į mokyklos baigimo pažymėjimus įrašoma kaip viena iš mokomų svetimų kalbų, turėtų daug kam atverti akis.

Šių kursų vadovai vis dar tikisi, kad dalis tėvų atkreips dėmesį ir savo vaikus paragins kursus lankyti.

Švietimo Taryba po didelių pastangų išsirūpino, kad lituanistinių kursų studentai būtų egzaminuojami Adelaidėje. Egzaminų komisijos vyriausiu egzaminatorium gali būti tik universiteto mokomojo personalo narys: profesorius ar lektorius. Tokiu egzaminatorium sutiko būti prof. Dr. D.T. Fennell, Flinders Universiteto kalbotyros dėstytojas, neblogai pramokęs latvių kalbos, o taip pat besidomintis ir lietuvių kalba. Į egzaminų komisiją pakviestos iš profesijos mokytojos: K. Dundienė, I. Davis, E. Varnienė ir O. Zamoiskienė.

Taigi lituanistiniai kursai Adelaidėje yra pilnai įteisinti ir turi visas sąlygas savo veiklą tęsti ir plėsti. Jų išsilaikymas priklausys nuo tėvų, kurie dar turės drąsos ir tautinės savigarbos savo vaikus į šiuos kursus nukreipti.

B. Straukas

VASARIO 16—JI GEELONGE

Geelonge Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas buvo surengtas vasario 26 d. Minėjimas pradėtas pamaldomis šv. Jono bažnyčioje, pamaldas atnašavo svečias iš U.S.A. kun. J. Vaišnys, S.J., kuris tuo metu laikė Geelongo lietuviams rekolekcijas. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, giedojo Melb. Dainos Sambūris, vad. D. Levickienės.

Toliau minėjimas buvo tęsiamas Liet. Bendruomenės Namuose, kurį pradėjo apyl. pirm. p. M. Kymantas, pakviesdamas į prezidiumą svečią kun. J. Vaišnį, S.J., ir apylinkėje veikiančių organizacijų pirmininkus. Susikaupimo minute pagerbti nepriklausomybės akto signatarai ir žuvusieji už Lietuvos laisvę. Paskaitą skaitė svečias iš Melbourno p. V. Bosikis.

Meninėje minėjimo dalyje sėkmingai pasireiškė Melbourno Dainos Sambūris, padainuodamas po keletą dainų vyrų, moterų ir mišriais balsais. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Geelongiškiai lietuviai ypač sužavėti tokiu iškilmingu minėjimu ir giliai dėkingi svečiui kun. J. Vaišniui už pamokslą, už pravestas rekolekcijas, kaimynams melburniškiams už minėjimo praturtinimą tiek paskaita, tiek ir skambiomis dainomis.

(a.z.)

SYDNEY

REIKŠMINGAS SUSITIKIMAS

Kovo 10 d. Sydnejuje, Wentworth viešbuty lietuvių ALB Krašto Valdybos ir estų bendruomenės pastangomis reikšmingas susitikimas paminint Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės paskelbimo 60 metų sukaktį. Susirinko apie 60 asmenų, jų tarpe eilė federalinės ir N.S.W. valdžios atstovų, senatorių bei parlamentarų. Įvadinis prof. A. Kabailos žodis, kuris iškėlė ir pabrėžė Pabaltijo tautų istorinius bruožus, jų originalią kultūrą bei valstybinį sąmoningumą. Dabartinė sovietinė tų kraštų okupacija jokiais motyvais nepateisinama, ypač šiais laikais, kai pasaulyje akcentuojamos žmogaus teisės ir vyraujanti bent Vakarų pasaulyje dekolonizacinė nuotaika.

Po prof. A. Kabailos įvadinio žodžio pasisakė visa eilė Australijos politinėse viršūnėse esančių asmenų, palaikydami pabaltiečių aspiracijas. Ypač reikšmingą kalbą pasakė fed. senatorius Dr. P. Baume, kalbėjęs Australijos ministerio p-ko vardu. Kalbėjo ir N.S.W. vyriausybės atstovas bei fed. opozicijos atstovas, išreiškęs palankumą pabaltiečių aspiracijoms ir pasveikinę nepriklausomybės paskelbimo proga.

Visas vakaras buvo tikrai sėkmingas, per kurį suartėta ir net įsigyta naujų pabaltiečiams draugų. Nežiūrint, kad tuo buvo paminėta Lietuvos ir Estijos nepriklausomybių paskelbimo sukaktis, bet neišskirta ir Latvija: visos kalbos sukosi apie Pabaltijo kraštus. Tai bene pirmas toks parengimas Sydnejuje. Sveikiname organizatorius už gerą iniciatyvą.

ATSISVEIKINOME SU B. BRAŽDŽIONIU

Kovo 8 d. iš Sydnejaus aerodromo išvyko namo Australijoje paviešėjęs nuo vasario 17 dienos poetas Bernardas Brazdžionis. Čia būdamas jis matėsi su Sydnejaus, Canberros, Adelaidės ir Melbourno lietuviais, turėjo gana sėkmingus savo poezijos vakarus. Svečią į namus palydėjo ALB Krašto Valdybos narys kultūros reikalams Dr. R. Zakarevičius, Dr. A. Mauragis, kun. P. Butkus ir V. ir G. Kazokai. Atrodo, svečias savo viešnage Australijoje buvo patenkintas.

Skrisdamas iš Canberros į Bangkoką aplankyti ten dirbančio Australijos ambasadoje sūnaus Algio, canberiškis Juozas Valtas kovo 5 d. trumpam buvo sustojęs Sydnejuje: susitiko su pažįstamais, dalyvavo pamaldose ir Lietuvių Klube. Algis Valtas, dirbąs australų diplomatinėje tarnyboje, buvo aktyvus skautas ir Mūsų Pastogės prenumeratorius, laikraštį gaunąs diplomatiniu paštu.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

ETNINIS RADIJO IR MES

Sydnejuje radijo valandėlės svetimomis kalbomis veikia jau trečius metus. Lietuvių kalba tos valandėlės transliuojamos antradieniais ir trečiadieniais per 2EA radijo stotį.

Besiklausant lietuviškų radijo transliacijų susidaro įspūdis, kad tos radijo programos paruošiamos vieno asmens be jokių kontaktų su lietuviška visuomene. Kitų etninių grupių (estų, latvių, ukrainiečių) radijo valandėlės vedamos kelių kompetentingų asmenų: jos tarnauja atitinkamų bendruomenių interesams, puoselėja tautinę kultūrą ir ugdo laisvės troškimą pavergtiems kraštams. Jų programos aukšto lygio, turiningos ir prasmingos. Iš lietuvių kalba vedamų valandėlių Sydnejuje gaunamas įspūdis, kad programa paruošiama vieno, tam nepasiruošiusio asmens pagal jo asmenišką kriteriumą, sudarytą iš palaidų eilėraščių ir abejotinos vertės dainelių.

Pavyzdžiui, paimkime vasario vidurio programą. Vasario 16 d. lietuviškas balsas pranešė, kad tai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena. Tikėjomės atitinkamos programos, tačiau toliau be jokio šventinio akcento sekė nieko bendro su šventės iškilme neturį iš anapus geležinės uždangos parinktų poetų pigūs eilėraščiai ir dainos. Valandėlė užbaigta, pranešimu, kad šeštadienį Lietuvių Klube vyks šokiai. Deja, pranešime nepaminėta, kad kaip tik tą šeštadienį tame pačiame klube vyks visos bendruomenės laukiamo poeto Bernardo Brazdžionio poezijos vakaras ir kad sekantį sekmadienį bus jubiliejinis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas.

Po lietuvių kalba valandėlės sekė estų. Su malonumu klausėmės puikiai paruoštos programos, skirtos Lietuvos nepriklausomybei paminėti. Ačiū estams. Teko patirti, kad estams skirtas laikas priklauso jų bendruomenei ir programa ruošiama kelių kompetentingų asmenų.

Sekančią savaitę, tai buvo po puikaus B. Brazdžionio poezijos vakaro ir iškilmingo Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, radijo valandėlė lietuvių kalba pradėta Australijos min. pirmininko Mr. Fraser žodžiu lietuvių bendruomenei. Po min. pirmininko pasveikinimo sekė lietuviui priešiškais motyvais lietuviškais žodžiais dainos bei abejotinos vertės eilėraščiai. Pranešėjas autorių pavardžių nepaskelbė.

Išklausėme daug valandėlių ir kiekvieną kartą bodėjomės jų menkavertiškumu netgi jų svetimumu. Daugelis užklaustųjų pasisakė, kad tokių programų klausytis neverta ir jų nesiklauso, išjungia radiją.

Radiją išjungus problema tuo neišsprendžiama. Tas tik parodo mūsų pačių abejingumą ir nesidomėjimą. Ar nereikėtų mums patiems tuo rūpestingiau pasidomėti, kad šitas ypatingai reikšmingas informacijos šaltinis nebūtų dykai išnaudojamas, o pajungtas mūsų bendruomenės ir net Lietuvos interesams?

Nusivylęs klausytojas

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALKA" LTD.

• Moka už indėlius (deposits) 7% metinių palūkanų, už terminuotus indelius 10% (nemažiau $ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - 4%), už įnašus (shares) iki 10% dividento.
• Teikia paskolas iki $ 10000 įkeičiant nekiln. turtą, iš 11%, asmenines paskolas iki $ 3000 su garantuotojais iš 12%, iki $ 1000 be garantijos iš 13%. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.
• Įstaiga veikia:
Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p. Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne.
Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, G.P.O Melb. 3001.
Adelaidėje, sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namai 6 Eastry St., Norwood.

PADĖKA

Mano didelė padėka priklauso visiems asmenims, prisidėjusiems prie lietuviškos parodos ir Lietuvos vakaro suorganizavimo Bankstowno Centrinėje Bibliotekoje.

First of all my deepest acknoledgement belongs to Mr. C. Churm, the Chief Librarian of Bankstown Central Library who with great enthusiasm consent and energy made it possible to organize and suitably arrange the Lithuanian Exhibition and Lithuanian Night. Also great thanks to all staff members who took care of the exhibition during its two weeks duration.

Ypatingą padėką tariu p. B. Kiveriui, kuris kritišku jo darbo metu surado laiko parengti ir akomponuoti duetui Lietuvos vakare. Labai ačiū p.p. E. Belkienei ir A. Storpirštienei, gražiai padainavusiom lietuviškų liaudies dainų.

Ačiū p. G. Viliūnaitei, tinkamai komentavusiai ir pristačiusiai liaudies dainas.

Už paskolintus parodai eksponatus ačiū p.p. E. Belkienei, N. Butkienei, E. Kiverienei, E. Ladygienei, A. Laukaičiui, S. Mauragienei, M. Migevičienei, M. Reisgienei, L. Stašionienei, T. Vingilienei, I. Zarembienei.

Lietuvos Vakaro iškilmingai nuotaikai išlaikyti daug prisidėjo ponios, paruošiusios vakaro svečiams lietuviškų pyragų ir skanėstų: Ačiū p.p. N. Butkienei, P. Donielienei, I. Dudaitienei, A. Jablonskienei, O. Osinienei, V. Petniūnienei, D. Skorulienei, T. Vingilienei, T. Zakarevičienei. Dėkinga panelėms I. Bielskytei, G. Viliūnaitei ir V. Viliūnaitei už žavingą patarnavimą svečiams.

Visom minėtom poniom ir panelėm dėkoju už malonų bendradarbiavimą, už entuziazmą, už įdėtą darbą, be kurio nei paroda, nei Lietuvos Vakaras nebūtų buvęs toks sėkmingas.

Genovaitė Kazokienė

Frank J. Siebert

LAIDOTUVIŲ BIURAS

49 Wakefield St., Adelaide

Tel. 223 5879 veikia ištisą parą

Per pastaruosius 27 metus esame glaudžiame kontakte su katalikiška lietuvių bendruomene

LSS Australijos Rajono SKAUTŲ PADANGĖJ

Leidžia: LSS Australijos Rajono Spaudos Skyrius. Rašinius siųsti v. B. Žalio adresu: 9 Lloyd Ave, Yagoona, N.S.W. - 2199.

Tobulesnio gyvenimo avangarde

VI Tautinėje Stovykloje turėjome progos ne tik susitikti su Australijos, bet ir su pasaulio skautų vadais, kurie mums atvėrė savo didžiuosius rūpesčius, o tie rūpesčiai yra visuotiniai, apimą visus, nes tai liečia jaunimą, kitais žodžiais, pasaulio ateitį. Kai kalbame apie jaunimą, kalbame apie ateitį, ir kai esame susirūpinę jaunimu, esame susirūpinę ir savo ateitimi.

Šiandienos pasaulis, technikos ir komunikacijos būdu pasidarė nedidelis, - idejos, nusikaltimai, dragai sklinda, nebesulaikomi jokių sienų ir jokių įstatymų. Kai kriminalai auga jaunime nepraporcingais skaičiais, tai doro jaunimo organizacijos, kaip sakysime skautų, praporcingai mažėja. Visame pasaulyje pastebėta, kad ir skautų organizacijos augimas yra pristabdytas naujų hipiškų idejų. Jaunimas nebenori uniformos, nebemėgsta tvarkos, nejaučia nei tėvų, nei tėvynės meilės, nesilaiko etiketo, nei doros reikalavimų kultūringam žmogui. Ačiū Dievui, kad pas mus dar taip blogai nėra. Kai pasakiau pasaulio skautų vadui Bruce H. Garnsey, kad mes po truputį augame, kad mūsų gretos gražėja ir tankėja, jis labai nustebo ir pats įsitikino gerai stovyklą apžiūrėjęs, su daugeliu asmeniškai pasikalbėjęs. Tai mums buvo didelė garbė, kad mes turime dar daug gražaus jaunimo, gražiai auklėjamo. Tą garbę ne mes vieni atsiekėme, bet su savo broliais amerikonais, kanadiečiais ir kitais, kurie privertė mus pačius pasitempti, pasirodyti, ko esame verti. Bet ant garbės laurų negalime užmigti, mes turime ir toliau dirbti tokiu pat užsidegimu, nes tas darbas yra skirtas Dievo, tėvynės ir žmonijos naudai. Mūsų pasisekimas priklauso ne vien nuo mūsų. bet nuo visos bendruomenės, kiek ji mūsų darbus parems, kiek ji pati į tą darbą įsitrauks. Ši kartą mums pasisekė įtraukti didelį skaičių mecenatų, už tai ir rezultatai buvo matomi geri. Mes atlikome savo pareigas gerai, kad Jūs, mūsų mecenatai mus parėmėte gerai. Ačiū Jums.

Norėdami atžymėti tą Jūsų kilnų darbą mūsų tautai ir mūsų skautijai padarytą, mes nukalėme gražų, dailininko Vingio suprojektuotą, mecenato medalį, kurį šia proga ir norime Jums įteikti.

v.s. A. Mauragis
Australijos Rajono Vadas

Australijos Rajone

* LSS Australijos Rajono Vadijos posėdis įvyko vasario 24 d. Bankstowne. Posėdžio metu susumuotas VI T.S. pravedimas, Australijos Skautų Fondo steigimas ir kt. reikalai.

* Praeitų metų gale, fil. A. Žilinsko pastangomis, Melburne atsikūrė Akademikų Skautų Sąjūdžio skyrius. Antras naujas ASS skyrius vasario 27 d. įsisteigė Sydnejuje.

* Į Australiją yra atvykęs LS Seserijos Dvasios Vadovas, v.s. kun. J. Vaišnys, S.J., kuris čia praveda rekolekcijas, drauge susipažindamas su Australija ir Australijos lietuviais.

* "Aušros" Tuntas organizuotai dalyvavo Vasario 16 (vasario 19 d.) ir šv. Kazimiero pamaldose (kovo 5 d.). Po kazimierinių pamaldų vykusios Kaziuko mūgės metu tunto vienetai prekiavo rankdarbiais buvo išstatę VI T.S. suvenyrų ir kt. Susirinkusius mūgės lankytojus dešrelėmis, kopūstais, kava ir pyragaičiais vaišino vyr. skautės ir jų talka.

* Iš praeitais metais atsikūrusios Canberroje "Baltijos" Vietininkijos vietininkės pareigų pasitraukus s. R. Keraitienei, šias pareigas perėmė v.s.v.sl. A. Kovalskienė.

* Rugpiūčio 13-25 d.d., J.A.V., prie Worchester'io, Paxton, Mass., įvyks antrinė VI T.S. Bendrosios stovyklos viršininkė - v.s. L. Miliukienė, pavaduotojai - v.s. Č. Kiliulis, v.s. P. Molis, v.s. A. Gudaitis, s. R. Zinas; Seserijos stovyklai vadovaus v.s. I. Kerelienė, Brolijos - s. fil. S. Miknaitis, Bendrijos - v.s. A. Samušis.

Į šią stovyklą norima pasiųsti ir būrelį mūsų rajono atstovų. Šiuo metu jau esą užsirašę 2 atstovai. Tikimasi šį skaičių gerokai padidėsiant.

* J.A.V. sk. vyčių, budžių, su vyr. skautėmis ir gintarėmis, suvažiavimas įvyks gegužės 26-29 d.d. prie Čikagos.

* Kovo 12 vakare, Sydnejaus Birrong'o Olimpiniame baseine įvyko Egzilų Skautų Sąjungos plaukimo varžybos, kuriose dalyvavo ir Sydnejaus "Aušros" tunto skautai-tės. Šiemet (gal būt dėka gerai organizuotos "skatintojų" grupės) mūsiškiai broliai išsikovojo II-rą vietą, sesės - III-čią.

PLATINA SKAUTIŠKĄ SPAUDĄ

Sydnejuje skautišką spaudą - "Skautų Aidą" ir "Mūsų Vytį" - sutiko platinti s. Jonas Zinkus (84 Victor Ave., Picnic Point - 2213, telef. 774 2914).

Lietuviškų skautiškų žurnalų, leidžiamų Amerikoje, kaina (metams): "Skautų Aido" - $ 5.00, "Mūsų Vyčio" - $ 3.00 ("Sk. Aido" į metus išeina 10 nr., "M. Vyčio" - 4 nr.).

Stovyklos atgarsiai

Apie VI T.S. gausiai komentuoja ne tik J.A.V., Kanados ir kt. kraštų lietuvių spauda. VI T.S. dalyvių įspūdžiai atsispindi jų laiškuose Australijos lietuviams. Pasiklausykime:

Mieli ir brangūs Sesės ir Broliai australiečiai:

Kartą svajojau:

Ar nebūtų puiku, jei kur nos nukeliavus būčiau priimta kaip karalienė?

Ar nebūtų įspūdinga, jei būtų galima pamatyti pasaulį be rūpesčių?

Ar nebūtų gera, jei viskas, kas tau reikalinga, būtų padėta prieš tave ant sidabrinės lėkštės?

Mieli draugai, Jūs atspėjote mano svajones! Mes atskridom į Australiją kukliai ir nedrąsiai, o Jūs mus taip gausiai apdovanojot - su širdingumu ir šypsena! Mes buvom priimti, lyg tikri Jūsų šeimų nariai. Tiesa, kad mes broliai ir sesės vienas kitam esame ir broliškai, seseriškai visi turim elgtis, bet kai Jūs visa širdim mus priglaudėt, jautėmės, lyg būtumėm jau daugelį metų buvę geriausi bičiuliai.

Australijos gražiąsias vietas pamatėm Jūsų globojami: apkabinę mus Jūs lydėjot, kartu su mumis džiaugėtės ir supažindinot su savo gražiu karštu. Nežinojom net kur Jūs mus vešite, bet greit supratom, kad daug rūpintis nereikės: Jūs viską iš anksto numatėte ir vedėte tiesiais keliais. Ko tik mums reikėjo, tą iš Jūsų ir gavom.

Palikę namuose savo šeimas, tokią šilumą mes radom Jūsų tarpe. Ačiū Dievui, kad galėjom su tokiais nuoširdžiais žmonėmis susipažinti!

Ar neliūdna Jus palikti ir iškrist namo, nors gražūs įspūdžiai ir prisiminimai lydi?

Ar nekeista, kad laikas taip greit prabėgo?

Ar nesunku, kad žodžiais negalim savo dėkingumo išreikšti?

Mes esam labai Jums visiems dėkingi už tokį gražų priėmimą. Mes dėkingi už susipažinimą su Jūsų kraštu. Mes dėkingi už viską viską!

Ačiū, Broliai ir Sesės! Ačiū Jums už mano svajonių išsipildymą!

Dėkinga,
Gilė Liubinskaitė
Čikaga

*

Kiekvienas bendravimo momentas liko gražiausiu prisiminimu toj širdies skrynelėj, kurią pilną su kaupu išsivežiau iš Australijos.

Širdy susikaupė tiek stiprybės likti visada skautiško nusiteikimo,

DĖKINGUMAS NEIŠSAKOMAS

(Laiškai, laiškeliai iš už jūrų - marių)

nes tarp jūsų bebūdama, taip maloniai jūsų priimta supratau, kad tas seseriškumas - broliškumas nėra tuščias kartojimas to, kas įstatuose parašyta. Tai gali būti įgyvendinama, ir kai tai patiri, būdamas taip toli nuo namų visai anksčiau nepažintų žmonių tarpe, tapusių vis dėlto, geriausiais bičiuliais - tada pagalvoji, kad yra gyvenime atvejų, kai sese - broliu esame ne tik iš vardo: esame tokiais, nes tai įrodome realiai, nemeluotai. Tokios mintys lydėjo mane ilgos kelionės metu, kai mūsų lėktuvas tolo ir tolo nuo tos "terra australis incognita", dabar jau - "cognita" ir su tokiais nepamirštamais įspūdžiais.

Jai galit iškaityti iš tų padrikų mano minčių gilų dėkingumą, jūs ir visi australiečiai broliai ir sesės, taip gražiai priėmę ir dėl mūsų tiek privargę - tai ir yra ta mano padėka, kuri, deja, sunkiai žodžiais išreiškiama. Ačiū už viską šios nuostabios viešnagės metu!

Sofija Jelionienė, Čikaga
("Sk. Aido" Redaktorė)

*

Mūsų viešnagė Australijoje kaip gražus sapnas! Pati kelionė liks labai malonus prisiminimas man, o ypač džiaugiuosi, kad patiko ir mūsų jaunimui. Tai mums vyresniems lieka didelis darbas ir vėl juos kaip nors suartinti artimoje ateityje.

Mes lenkiam galvas visiems rengėjams ir organizatoriams už labai gražiai ir tvarkingai suruoštą priėmimą.

Noriu asmeniškai padėkoti už mūsų visų labai skautišką , lietuviškai vaišingą ir rūpestingą priėmimą. Mūsų jaunimas ir mes senimas išsivežėme gražiausius prisiminimus, ir tik viliamės, kad galėsime bent dalinai kada nors atsilyginti tuo pačiu. Laukiame kuo daugiausia visų Jūsų šią vasarą rugpiūčio 13-2 dienomis.

Geriausi linkėjimai
Jūsų
v.s. Lilė Milukienė, New York
(LSS Tarybos Pirmininkė)

*

Visi gyvename gražiais prisiminimais apie viešnagę Australijoje. Ir visi iki vieno žada kada nors kelionę pakartoti. Jums noriu padėkoti visos LSS Skaučių Seserijos vardu už nepaprastai didelį rūpestį, darbą ir pasišventimą, kuris padarė mūsų viešnagę nepamirštamą. Tai buvo daugiau negu broliška meilė parodyta savo sesei, broliui. Visi buvome ir esame giliai sujaudinti ir dėkingi Jūsų rūpesčiu. Tikimės, kad galėsim kada nors tuo pačiu atsilyginti.

Irena Kerelienė, Čikaga
LS Seserijos Vyr. Skautininkė)

*

Vienu žodžiu Australijos lietuvių vaišingumas dar ilgai skambės Anglijos lietuvių kolonijose. Dar kartą nuoširdus skautiškas ačiū Jums.

Lieku dėkinga
Daina Traškaitė, Anglija

Daugiau skaitykite psl. 6

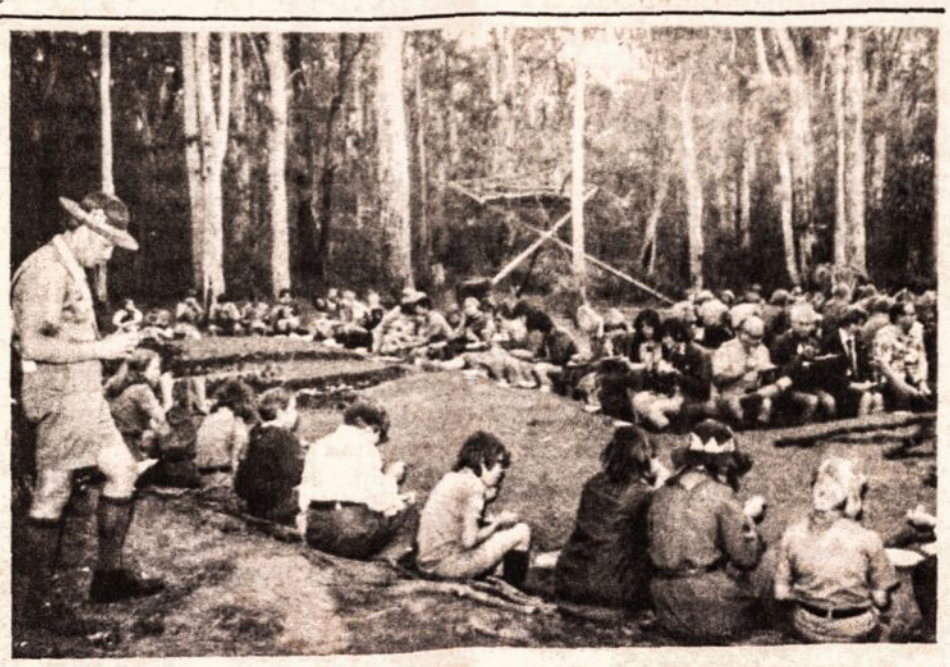

Pietūs VI–je Taut. Stovykloje. Nuotrauka V. Bacevičiaus

Dėkingumas neišsakomas...

Atkelta iš psl. 5

Mieli skautai, skautės, jų tėveliai ir Rėmėjai Australijoj,

Anglijos L.S.Seserijos vardu noriu padėkoti visiems už suteiktą viešnagę mūsų Rajono atstovėms savo namuose, VI-oje Tautinėje Stovykloje, iškilose ir pobūviuose.

Jūsų dėka visos išlaidos buvo joms padengtos kelionėse Australijoj, VI-oj Tautinėj Stovykloj ir nuoširdžiai globojamos privačiuose šeimos rateliuose.

Sesėm, Dainai Traškaitei ir Audrilei Valterytei Jūsų vaišingumas amžinai paliks atmintyje.

Skautiškas ačiū Jums.

Budime lietuvybės naudai!

s. Janina Traškienė
Anglijos Rajono Seserijos Vadeivė

*

Grįžome su gražiausiais įspūdžiais iš nuoširdžiai vaišingos, gražiai susitvarkiusios Australijos lietuvių bendruomenės.

Daug įdėjote darbo, triūso ir pastangų suruošti tokią puikią stovyklą, pavaišinti ir aprūpinti visais patogumais tokį būrį žmonių.

v.s.fil Marija Ročkuvienė, Čikaga

*

Nuoširdžiai dėkoju Jums už tokį didelį rūpestį ir globą "s. Stepo Kairio Muzikinio vieneto" ir visų Kanados skautų. Mes vadovai ir tėvai esame Jums nepaprastai dėkingi.

Kanadoje dabar visi sužinojo, kad Australijos skautės ir skautai ir visi lietuviai yra nepaprastai draugiški ir vaišingi. Mes didžiuojamės Jumis. Jūs parodėte ir patvirtinote, kad mes esame sesės ir broliai ir vienos ir tos pačios motinos - Lietuvos vaikai.

Kiekvienas grįžęs vieneto narys susižavėjęs Jūsų draugiškumu, vaišingumu ir pasiaukojimu. Išsikalbėjus su kiekvienu grįžusiu atskirai, iš visų buvo gauta tie patys apie Jus pasisakymai. Visi kaip susitarę nepaprastai Jus giria ir susižavėję Jumis ir tuo pačiu - Australija.

Kiekvienas "s. Stepo Kairio Muzikinio Vieneto" narys tvirtina, kad kada nors vėl bandys aplankyti gražiąją, svetingąją Australiją ir malonius Australijos lietuvius.

Mes džiaugiamės, kad Jums taip gerai pavyko suorganizuoti ir pravesti VI-ąją Tautinę Stovyklą Australijoje. Dabar tai tikrai galite atsirišti gerojo darbelio mazgelį, nes padarėte ne mažą, bet didelį ir neįkainuojamą darbą.

Dar kartą reiškiu didžiausią padėką Jums "s. Stepo Kairio Muzikinio Vieneto" ir Kanados Rajono Brolijos vardu.

s. Leonardas Kalinauskas
Kanados Rajono Brolijos Vadeiva

*

Turbūt viena jauna skautė išreiškė mūsų visų jausmus, kai lipome iš lėktuvo Los Angeles. Ji paklausė patarnautojos, ar šis lėktuvas skrenda atgal į Australiją. Čia kaip ugnis ėjo gražios naujienos ir įspūdžiai iš Tautinės Stovyklos ir visos mūsų viešnagės, nes toliau gyvenantieji skambino į rytus, į Čikagą ir Kanadą iš aerodromo ar iš giminių, pažįstamų pranešti, kad laimingai grįžome. Mane kiekvienas žmogus, kuri sutikau bet kur, klausinėjo apie Australiją, o ypač apie lietuvius.

Labai, labai nuoširdžiai dėkoju Jums už viską, ką patyrėme ir išgyvenome būdami pas Jus.

Jūsų

Antanas Saulaitis
P. Amerikos Rajono vadeiva

*

Mūsų spaudoje dar vis rašoma apie lankymąsi pas Jus, stovyklą ir t.t. Visi domisi, kaip lietuviai Australijoje gyvena, kokie mūsų įspūdžiai ir kaip stovykla praėjo.

Grįžęs namo vis neatsistebiu Jūsų visų nuoširdumu mus priimant savo namuose ir paskui stovykloje. Tikiu, kad turėsime progą bent dalinai atsilyginti.

Prašau perduoti geriausius linkėjimus mus priėmusiems viešint Sydnejuje, Canberroje ir Melbourne, bei visiems vienetų vadovams. Tikiu, kad jų pastangos sustiprins lietuvišką skautavimą visur kur yra lietuviško jaunimo.

s.fil. Sigitas Miknaitis
LSS Brolijos Vyr. Skautininkas

SKAUTAI DĖKINGI MECENATAMS

Kovo 12 d. Sydnejaus Senųjų Skautų Židinys buvo sušaukęs savo sueigą Sydnejaus Liet. Klube ir sukvietė visus Sydnejaus ir apylinkių mecenatus, aukojusius po šimtinę dolerių Vi-jai tautinei stovyklai. Į sueigą atsilankė gausus kviestųjų tautiečių būrys. Židinio tėvūnas p. A. Jakštas atidarė sueigą pakviesdamas tarti žodį Australijos Rajono vadą Dr. A. Mauragį, kuris primindamas smunkančią dabarties jaunimo moralę pabrėžė skautus, kaip užtvarą prieš moralinį nuosmūkį ir kovotojus už šviesesnį pasaulį, pasidžiaugė gausėjančiom lietuvių skautų gretom ir pareiškė dėkingumą bendruomenei už paramą skautijai. Vėliau padėkos ženklan Rajono vadeivos P. Pullinen ir B. Barkus įteikė pagal dail. A. Vingio projektą paruoštus padėkos medalius sueigoje dalyvavusiems mecenatams. Pasirodo, iš Sydney, Newcastle ir Wollongong apylinkių buvo net 47 mecenatai, aukoję VI-sios tautinės stovyklos reikalams po 100 dolerių.

Šalia to dar buvo apdovanoti padėkos ženklais ir skautų talkininkai, savo darbais prisidėję prie skautų veiklos sėkmingumo ir populiarinimo. Tai fotografas ir filmuotojas Jonas Šarkauskas ir Mūsų Pastogės redaktorius. Pažymėtina, kad skautai bus bene pirmoji iš veikiančiųjų mūsų bendruomenėje organizacija, atkreipusi dėmesį ir net išreiškusi padėką bei pagarbą spaudos darbuotojams.

Po padėkų ir apdovanojimų sekė J. Šarkausko filmas pasitinkant ir išleidžiant užjūrio skautus svečius ir jų nuotykius Sydnejuje.

***

Dienraštis "Draugas" Čikagoje vasario 22 d. laidoje paskelbė Reginos Kučienės padėką prisidėjusiems prie užjūrio skautų išvykos į VI-ją tautinę stovyklą Australijoje. Ten rašoma: "Melbourne, Australijoje gyveną lietuviai skautai broliai Jonas ir Balys Stankūnavičiai, suprasdami didelę svarbą lietuviško jaunimo tarpusavio bendravimo, džiaugėsi, kad Šeštajai Tautinei stovyklai Australijoje įvykstant susidarė galimybės tarpkontinentiniam lietuviukų bendravimui išvystyti. Siekiant kuo didesnį skaičių brolių - sesių iš JAV ir Kanados atsikviesti broliai Stankūnavičiai pažadėjo 10.000 dolerių.

Abu mecenatai džiaugėsi gausų būrį svečių iš užjūrių pasitikdami ir matydami nuoširdų jaunimo bendravimą ir užsimezgusias stovykloje draugystes.

Mūsų visų, o ypatingai JAV ir Kanados šeštosios tautinės stovyklos dalyvių padėka ir įvertinimas priklauso didžiadvasiams ir dosniems Australijos broliams Baliui ir Jonui Stankūnavičiams".

Pažymėtina, kad J. ir B. Stankūnavičiai tvarkė visus užjūrio skautų išvykos reikalus. Taip pat jie tvarkė ir kanadiečių "Gyvataro" išvyką į Australiją ją paremdami $ 4,784.00 auka. Primintina ir brolių Stankūnavičių stipri parama Geelongo sportininkams, jiems vykstant į sporto šventę Hobarte.

Vita Force

SLIMMING GRANULES

Tai visai naujas gaminys, reguliuojąs kūno svorį: pristabdo apetitą, šalina perdidelį vandens kiekį kūne, reguliuoja vidurių užkietėjimą.
Reikalaukite Health Food krautuvėse.

Prez. Carteris ir ...

(Atkelta iš 3 psl.)

neatsitiktinai parinktas, norint tuo pasakyti, kad su naujais metais pradedama ir nauja era, o be to ši taikos ieškojimo misija labai derinosi ir su Kalėdų švenčių prasme.

Carteris yra religiją stropiai praktikuojąs krikščionis. Devynių dienų ir 16.000 mylių kelionėj jis aplankė tris kontinentus. Beveik visose jo lankytose valstybėse stipresne ar švelnesne forma jis užsiminė apie žmogaus teises, vadindamas jas demokratijos pagrindu ir žmogui gyvybinėmis. Jis ragino visus susijungti tų teisių įgyvendinimui...visame pasaulyje! Nors sąjūdis už žmogaus teises dar ir nėra toks, koks jis turėtų būti, bet malonu konstatuoti, kad jis pradeda apimti vis platesnes mases. Pav., Amerikos kraštų tikintieji aiškina savo bendraminčiams, kad kiekvienas žmogus turi teisę tas jam būtinas ir paties Dievo duotas teises turėti, o kas yra paties Kūrėjo jam duota, tas negali būti žmogaus iš jo atimta. Laisvosios tautos turinčios susijungti ir būti užtenkamai stiprios toms žmogaus laisvėms apginti, panaudojant reikiamas priemones, neišskiriant nė jėgos, jei visos kitos priemonės savo piliečių laisvėms apginti pasirodytų nesėkmingos.

Nelaikytinas nereikšmingu gestu nė prez. Carterio lankymas amerikiečių karių kapinių Normandijoje. Jis buvo pirmas JA V-bių prezidentas parodęs tokį didelį dėmesį vietai, kurioje yra palaidota 9386 J.A.V-bių kariai. Dauguma jų žuvo vykdant 1944 m. birželio 6 d. invaziją į Prancūziją. J.A. V-bių ir Prancūzijos prezidentai susimąstę stovėjo vienas greta kito žvelgdami į vasarvietę, per kurią įvyko didysis prasiveržimas, atnešęs laisvę didžiajai Europos daliai. Carteris susikaupimo nuotaikoje padarė šį pažadą: "Niekad daugiau nebus leista Europos laisvei atsidurti pavojuje." Paskui paminėjo, kad per du pasaulinius karus apie 90.000 amerikiečių paaukojo savo gyvybę, kad Europa būtų laisva...

Mums ypač svarbūs ir kiti du jo pareiškimai: 1. Kad ir kiek ribotos apsisprendimo teisės palestiniečiams pripažinimas ir 2. paskelbimas Izraelio kolonistų jo užimtoje Sinajaus srityje neteisėtai ten esančiais, kitaip sakant, tai sričai grįžus prie teisėto savininko - Egipto, - turinčiais iš ten išsikraustyti. Dėl šių dviejų pareiškimų ir Egiptui ginklų pažadėjimo Izraelis ypač įtūžo. Čia minimos aplinkybės kaip tik labai teigiama prasme iškelia Carterio asmenybę: savo asmeniškus reikalus jis paaukoja bendrai žmonių gerovei - teisingumui. Kai žmogus idealą pastato aukščiau savo interesų, šis ir yra reikšmingiausias kriterijumas, atskiriąs asmenybę nuo eilinio žmogaus. Žydų nepasitenkinimas gali padaryti tai, kad jis bus tik vienos kadencijos prezidentu. Žydų J.A. V-se gyvena virš 6 milijonų. Jų kapitalas ir įtaka yra didesni, negu betkurios kitos atskiros grupės. Carteris gerai žino, kad dėl to jis gali pralaimėti sekančius rinkimus, bet vis dėl to kol kas jis pasirenka teisingumą. Žydai daro didelį į jį spaudimą ir tik ateitis gali atsakyti į tą klausimą, ar jam pavyks išsilaikyti teisingumo kelyje.

Kai kam gal bus neaišku, kodėl apie Carterį (ir dar taip plačiai) rašau lietuviškame laikraštyje. Todėl, kad J.A. V-bių prezidento veiksmai lems ir Lietuvos likimą. Žmogaus teisių pasaulyje įgyvendinimas ir apsisprendimo teisės tautoms pripažinimas ir jos teisėtai pravedimas yra realus kertinis akmuo ir Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Perimdamas pareigas Carteris padarė stebinantį pareiškimą, kokio iki šiol, atrodo, nėra padaręs nė vienas ligšiolinis prezidentas: "Aš būsiu didis prezidentas (a great president)". Atrodo, kad jis yra numatęs tapti antruoju Lincolnu. Lincolnas panaikino vergiją Amerikoje, o Carteris yra užsimojęs ją panaikinti visame pasaulyje! Visi sutinka, kad jis nebus eilinis prezidentas: jis atneš pasauliui arba išsvajotą gerbūvį arba visišką katastrofą. Jau ir po vienerių metų prezidentavimo jis, o ne Brežnevas, yra viso pasaulio dėmesio centre. Net ir sovietai į jį žiūri su daug didesniu rimtumu ir susirūpinimu, negu žiūrėdavo į kitus prezidentus, su kuriais galėdavo žaisti savo pasirinktą žaidimą. Carteris nemėgsta diplomatijos įprastų žaidimų, jis, žiūri reikalo esmės ir prie to eina tiesiu, teisingumo paremtu keliu. Jo nemėgstantieji kritiškai vadina jį naujoku. Mat, patyrusieji diplomatai visada pasirinkdavo kas lengviau pasiekiama ir naudinga asmeniškiems interesams, o Carteris pasirinko teisingumą. Jis nedaug kalba, bet daug veikia ir golfui tikrai neturi laiko, nes jis yra 24 valandų paroje prezidentas. Jis yra užsimojęs būtinai įgyvendinti savo planą - iškelti pasaulį į teisingumo plotmę. Jei jam pavyktų daugumą pasaulio tautų sujungti žmogaus teisių įgyvendinimui, tai tada ir Lietuvai išaušty laisvės diena, kai jai būtų pripažinta ne tik apsisprendimo teisė, bet ir teisingas jos įgyvendinimas. Paskutinėmis žiniomis Carteris pažadėjo moderniškų lėktuvų ne tik Egiptui (F-5E), bet ir pačių moderniškiausių (F-16 ir F-15) Izraeliui ir Pietų Arabijai (F-15). Įsidėmėtina, kad vienų prezidentavimo metų sukakties proga savo kreipimesi į kongresą jis pabrėžtinai pareiškė: "Mes norime, kad pasaulis žinotų, kad ir ateityje mes kietai laikysimės žmogaus teisių įgyvendinimo reikalu". Kongresas tam pritarė savo plojimais ir asmeniškais sveikinimais jam iš salės išeinant. Po to jis pridėjo, kad Indijoje jis matė žmones, kuriems trūko duonos, bet jie galėjo naudotis demokratinėm laisvėm , gi Lenkijoje žmonėms trūko ko kito (suprask - laisvės).

Išvadoje - prezidento Carterio kadencijos metais Lietuvos išlaisvinimo galimybės nemažėja, bet didėja.

KALBA

JIE REPREZENTUOS AUSTRALIJĄ

Iki didžiosios Pasaulio Lietuvių Dienų ir Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių šventės, įvykstančios birželio pabaigoje, teliko jau tik keli mėnesiai. Australijos lietuviai sportininkai šiai didelei išvykai ruošiasi nepaprastai įtemptai. Ir, nors dėl mokslo pusmečio egzaminų, keli mūsų geriausi sportininkai, būdami mokytojai studentai, negali išvykti, tačiau didžioji dalis dirba, ruošiasi ir stengsis Australijos lietuvių bendruomenės vardą išlaikyti pilnoje aukštumoje.

Nesnaudžia ir ALFAS valdyba, kuri, tur būt visoje savo gyvavimo ir veiklos istorijoje dar tiek visokiausių rūpesčių ir bėdų niekada nėra turėjusi. Surinkt žaidėjus iš visos Australijos, rūpintis visais dokumentais, uniformomis, išeiginiais drabužiais, ypatingai merginų, neturint jų tikrų išmierų ir kt., yra tikrai sunku. Gi lėšų telkimas yra tai pats sunkiausias darbas. Ir jeigu žaidėjas ar sportininkų prietelius paprašytas tik išplatinti vieną knygutę, 20 bilietų pačios geriausios ir iki šiol turtingiausios ALFAS loterijos dejuoja ir raukosi, tai kaip gi tas ALFAS gali surinkti ir gauti ne šimtus, bet tūkstančius dolerių, reikalingų visokiausiems apmokėjimams. Tačiau, nors ir pamažu, darbas eina planingai ir, atrodo, išvažiuojant bus visos bėdos nugalėtos, ir Australijos lietuviai galės didžiuotis savo sportininkais.

Iki sportininkų išskridimo, ALFAS KALBA skyrelyje, bus šio laikraščio skaitytojai trumpai supažindinti su Austrlijos lietuvius rerpezentuojančiais sportininkais, trumpai duodant jų sportines žinias ir nuotraukas.

PETRAS ANDRIJAITIS, Adelaidės "Vyties" ilgametis veikėjas, valdybose dirbęs jau 18-ka metų. Šioje išvykoje ALFAS valdyba pakvietė jį būti vyrų grupės vadovu. Prieš keletą metų Australijos lietuviams krepšininkams važinėjant po Ameriką, jis taip pat buvo grupės vadovu.

ROBERTAS SIDABRAS, Adelaidės sporto klubo "Vytis sportinis vadovas. Veteranas futbolininkas, pradėjęs žaisti Šiaulių miesto klube "Gubernijoj". 1948 m. išrenkamas į lietuvių futbolo rinktinę Vokietijoje. Adelaidės "Vyties" valdybos ir įvairių sekcijų vadovas nuo 1952 metų. Be aktyvaus sporto yra aktyvus ir sportinėje spaudoje, būdamas Čikagos "Draugo", "Mūsų Pasatogės" ir Adelaidės "Lietuvių Žinių" bendradarbis.

SIGITAS VISOCKIS, Australijos lietuvių merginų krepšinio treneris, pradėjęs jas treniruoti nuo 1974 metų. Ilgametis Adelaidės "Vyties" krepšinio žaidėjas, nuo 1964 metų išrinktas į Australijos lietuvių krepšinio rinktinę ir nuo 1972 metų - į Australijos vyrų tinklinio rinktinę. Jo treniruojama krepšinio rinktinė turi daug galimybių atsiekti gražių pergalių Amerikoj ir Kanadoj.

DON ATKINSON. Australijos lietuvių jaunių krepšinio treneris. Pradėjo krepšinį žaisti Adelaidėje 1956 m. ir jau 1959 metais buvo O.B.I išrinktas kaip didžiausią pažangą padaręs žaidėjas. Nuo 1959 iki 62-jų metų Pietų Australijos rinktinės žaidėjas, su šia rinktine žaidęs N. Zelandijoj. 1962 "Woollacott" medalio laimėtojas kaip geriausias ir sąžiningiausias žaidėjas. Žaidęs už Adelaidės "Vytį" nuo 1963 m. ir Sydnejaus "Kovą" nuo 1966 m. Australijos lietuvių rinktinėse nuo 1963 iki 1971 m. Be krepšinio buvo geras lauko teniso, Australian Rules ir League Football žaidėjas, gaudamas medalį kaip geriausias jaunių žaidėjas, taip pat reprezentuodamas ir Pietų Australijos rinktinę.

MARIJA ATKINSON (Kelertaitė) pradėjo sportinę karjerą su Adelaidės "Vytim", žaisdama krepšinį nuo 1956 m. ir į Australijos lietuvių rinktinę išrenkama nuo 1966 m. 1959 m. išrenkama į Adelaidės australų District rinktinę, vėliau gaudama Halls medalį už geriausią ir sąžiningiausią žaidimą. Tinklinį pradėjo taip pat žaisti su "Vyties" klubu, vėliau išrenkant ir į Australijos lietuvių rinktinę, kurią ji dabar reprezentuos ir Kanadoje. Be Australijos ji reprezentavo Otago County N. Zelandijoj, kur 1963 m. vyko South Island tinklinio pirmenybės.

Mūsų reprezentantai. Viršuje iš k. Marija Atkinson ir P. Andrijaitis. Apačioje iš k.: S. Visockis, R. Sidabras, D. Atkinson

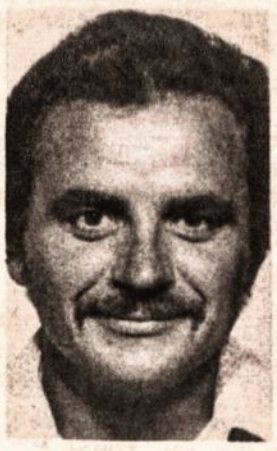

RENGIATĖS KELIAUTI? KREIPKITĖS Į

Palanga Travel

364 Sussex St., Sydney 2000
Tel. (02) 262665, 262008, 263526

Paveskite savo kelionės rūpesčius mums! Atliekame viską: užsienio pasus, vizas, viešbučius, ekskursijas ir kt.

■

Tvarkome oficialią sportininkų ekskursiją į Kanadą ir Ameriką. Norį prisijungti kreipkitės į ALFAS Valdybą arba tiesiog į mus.

■ ■

Parduodame bilietus lėktuvais, laivais, traukiniais ir turistiniais autobusais betkur pasaulyje įskaitant Australiją.

■ ■ ■

Turime dvi grupes į Lietuvą po.10 naktų Vilniuje. Išvykstama birželio 15 d. ir rugpiūčio.10 d.

Kreipiantis lietuviškai prašykite A. Bučinsko tel. (02) 265066

IŠVYKOS IR GRĮŽIMO DATOS

Sportininkų grupė, kurios visus kelionės reikalus tvarko Sydnejaus "Palangos" kelionių biuras, kurio savininkai yra M. ir R. Cibai, iš Sydnejaus išskrenda 23.6.78 Pan Am lėktuvu Fl. Nr. 816 5-tą val. vakare ir į Los Angeles atskrenda tą pačią dieną 11.20 val. ryte.

Grupė atgal į Australiją grįžta pasidalinus: I-ji iš Los Angeles išskrenda 14.7.78 Pan Am Fl. Nr. 811 8.15 val. vak. ir Sydnejuje būna 16.7.78 9 val. ryte. II-ji grupė iš Los Angeles išskrenda 31.7.78 Pan Am Fl. Nr. 815 10 val. vak. ir Sydnejuje būna 2.8.78 9 val. ryte.

SVARBU VAŽIUOJANTIEMS

Visi, dar iki šiol neįmokėję kelionės depozito, jį tuoj pat nedelsiant pasiunčia ALFUI 18 Miller Ave., Ashfield, 2131, N.S.W., nes kitaip negalima bus išlaikyti užsakytų vietų.

Likusi pinigų suma, kartu su visais dokumentais turi būti pristatyta ALFUI ar "Palangos" biurui iki 1.5.1978.

Visi klubai ir pavieniai sportininkai bei rėmėjai, turį ALFAS loterijos bilietų knygutes ir aukų lapus, turi būtinai už juos atsiskaityti iki 15.4.1978, nes didžioji ALFAS loterija bus traukiama 22.4.1978 Sydnejuje.

Su Hobarto lietuviais

IŠRINKOME VADOVYBES

Vasario 12 d. įvyko Hobarto apylinkės ir sporto klubo Perkūno susirinkimas, kuriame buvo išrinktos vadovybės. Toje pačioje Glenorchy salėje tos dienos 2 val. įvyko sporto klubo Perkūno susirinkimas, kurį, dalyvaujant apie 60-čiai sportininkų, pravedė A. Andrikonis, sekretoriavo A. Kantvilas. Naują Perkūno valdybą sudaro: pirm. A. Andrikonis, vicepirm. J. Paškevičius, sekr. D. Burr (vedęs lietuvaitę), kasininkas Schedock.

Hobarto apylinkės susirinkimas prasidėjo tuoj po Perkūno susirinkimo 4 val. Jį pradėjo apyl. pirm. J. Paškevičius, pakviesdamas pirmininkauti A. Taškūną ir sekretoriauti A. Kantvilą. Po pranešimų susirinkimui prašant vėl kandidatavo ir buvo išrinkta senoji valdyba: pirmininkas J. Paškevičius, sekretorius S. Domkus, kasininkas B. Šikšnius ir atstovas jaunimo reikalams J. Jurevičius, kuris yra tautinių šokių grupės vadovas. Revizijos Komisija: V. Mikelaitis (pirm.), A. Kantvilas ir A. Andrikonis. Garbės Teismas: J. Kozikas (pirm.), M. Vaičiulevičienė ir N. Kantvilienė.

Sporto Šventės apyskaitą padarė šventei ruošti pirm. J. Paškevičius ir kasinin. V. Mikelaitis. Pasirodo, iš sporto šventės gauta apie 1000 dol. pelno: buvo surinkta iš parengimų ir aukomis $ 7000, išlaidų buvo $ 6000. Pelnu lygiomis dalinosi sporto klubas Perkūnas ir Apylinkės Valdyba.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos atkūrimo 60 metų sukaktis paminėta lenkų salėje vasario 18 d. Susirinko gausiai lietuvių, matėsi ir tokių, kurie retai kur rodosi. Minėjimą pradėjo apyl. pirmininkas J. Paškevičius ir paskaitai pakvietė svečią iš Amerikos kun. J. Vaišnį, S.J., kuris savo kalboje rėmėsi aktualia Lietuvos padėtim.

Sekė J. Paškevičiaus ir R. Tarvydo deklamacijos, o po to, A. Taškūnui ir R. Tarvydui akordeonais grojant visi padainavo keletą lietuviškų dainų. Minėjimą baigus Tautos Himnu prasidėjo šokiai. Iš šio pasilinksminimo gautas 170 dol. pelnas paskirtas H.E.L.L.P. Komitetui.

* * *

Rekolekcijas Hobarto lietuviams pravedė svečias iš Čikagos kun. J. Vaišnys, S.J. Rekolekcijose žmonės gausiai lankėsi, o jas baigus parapijos salėje buvo surengti svečiui pietūs, kur padėkos žodį tarė maršalka A. Kantvilas. Pietus paruošė moterų draugijos narės.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.
17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, N.S.W.

TEL. 724 5408 Veikia 24 valandas per parą.

ATSIŠAUKIMAS

BRANGŪS AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Melbourno Dainos Sambūris buvo pakviestas ir birželio 23 d. išvyksta dalyvauti Š. Amerikos Lietuvių V-joje Dainų Šventėje. Ten jie reprezentuos ne tik Melbourno, bet ir visos Australijos lietuvius, pasirodydami Dainų Šventėje, o taip pat ir kituose lietuviškuose centruose pakeliuj.

Dainos Sambūris džiugino mūsų širdis per koncertus ir tautines šventes paskutinių 28 metų laikotarpyje. Mes turime pareikšti pagarbą visiems choristams už jų pasišventimą lietuviškos dainos grožiui. Nežiūrint vasaros karščių ar žiemos šalčių jie dirbo per daugybę metų reguliariai rinkdamiesi iš tolimiausių priemiesčių net du kartus į savaitę į Lietuvių Namus repeticijoms. Tokio chorvedžių ir choristų pasišventimo neužtenka pajusti tik savo širdyse ar aprašyti žodžiais.

Šiandien, kai mūsų choras rengiasi šiai didžiai reprezentacinei kelionei, mes visi privalome ateiti į talką ir savo praktiška auka palengvinti jų kelionės išlaidų naštą. Taibūtų ne auka, o mūsų visų padėka už daugelio metų darbą Lietuvos garbei ir išeivių lietuvių labui.

Su padėkos aukomis ateikite į talką ne tik Melbourno bet ir visos Australijos lietuviai, nes Dainos Sambūris atstovaus jus visus. A.L. B-nės Melbourno Apylinkės Valdyba, kartu su choro administracija, šiuo kreipiasi į visus geros valios lietuvius būti šios išvykos mecenatais - rėmėjais.

Aukas prašome siųsti šiuo adresu: Dainos Sambūris, 18 Edgecombe Street, Kew, Vic., 3101, arba įmokėti tiesiog "Talka" Kooperatyve, Lietuvių Namuose, šeštadieniais ir sekmadieniais pas p. I. Alekną.

Alb. Pocius
Melbourno Apylinkės Valdybos Pirmininkas

K.J. Lynikas,
Dainos Sambūrio Pirmininkas

INFORMACIJA

BIBLIOTEKA PRANEŠA

Velykų sekmadienį, kovo 26 d., Sydnejaus Liet. Klubo biblioteka bus uždaryta.

Knygų aukotojams

Biblioteka knygų visada reikalinga. Prieš aukojant bibliotekai knygas būtina susižinoti su bibliotekos vadovybe. Sandėliuoti tautiečių atliekamas knygas, o daugumoj biblioteka jas turi, neturime nei vietos, nei galimybės.

Biblioteka nori pirkti: Br. Kviklio "Mūsų Lietuva" (keturi tomai), A. Merkelio monografiją "Antanas Smetona", S. Kairio "Lietuva budo", J. Kario "Senovės lietuvių pinigai".

Bibliotekos vedėjas

ATSILIEPKITE!

Savo lietuviškų pinigų kolekcijai papildyti ieškau pirkti lietuviškus vieno ir penkių litų banknotus (popierinius), išleistus 1922 m. rugsėjo 10 d. Siūlyti: Č. Liutikas, 17 George St. Burwood N.S.W. 2134.

PRASIDĖJO LITUANISTINIAI KURSAI SYDNEJUJE

Kovo 11 d., šeštadienį, Ashfield berniukų gimnazijoje prasidėjo N.S.W. Švietimo Ministerijos įsteigti svetimų kalbų kursai, jų tarpe ir lietuvių kalbos tarpininkaujant Sydnejaus Apylinkės Valdybai. Kursus užsirašė lankyti apie 30 asmenų: 20 kalbančių lietuviškai ir apie 10 lietuviškai nesuprantančių, bet norinčių lietuviškai išmokti. Kursantų amžius labai įvairus - nuo mokyklinio amžiaus iki suaugusių.

Kursuose dėsto mokytojai: Vida Kabailienė lietuviškai mokantiems ir Ričardas Bukevičius lietuviškai nemokantiems. Kursuose priimta jau Viktorijos valstijoje priimta ir N.S.W. Švietimo Ministerijos patvirtinta mokslo programa. Kai Viktorijoj ir Pietų Australijoj tokie vietinių vyriausybių išlaikomi lietuvių kalbos kursai veikia kelintus metus, Sydnejuje jie vos tik pradėti. Galimas daiktas, kas su laiku kursų eiga įsibėgės, stos daugiau mokytojų ir taip pat klausytojų: visuomenės tarpe susidomėjimas tais kursais labai gyvas. Yra visa eilė ir mišrių šeimų, kur nelietuviai vyras ar žmona drauge su vaikais užsirašę į tuos kursus. Gal kartais atsibus ir patys lietuviai, nes palyginus iš tokios didelės kolonijos tik 30 klausytojų yra labai mažas trupinėlis.

RADIJO LAIDOS LIETUVIŲ KALBA
AUSTRALIJOJE

SYDNEY Stotis 2EA : 800 kHz
Antradieniais 1.30 – 2 val.p.p.
Trečiadieniais 2 – 2.30 val.p.p.

MELBOURNE Stotis 3EA : 1120 kHz
Pirmadieniais 11 val. ryto
Penktadieniais 3 val. p.p.

CANBERRA Stotis 2XX : 1010 kHz
Ketvirtadieniais 8 – 8.30 val.vak.

ADELAIDE Stotis 5UV : 530 kHz
Šeštadieniais 9 val. ryto

PRANEŠIMAS

Pranešu, kad aš, V. Saudargas, pasitraukiu iš Sydnejaus Apylinkės Valdybos nuo šio paskelbimo dienos.

V. Saudargas

Melbourno Lietuvių Klubo Taryba kviečia visus į tradicinį

MARGUČIŲ BALIŲ

balandžio 1 dieną Lietuvių Namuose, 50 Errol st. North Melbourne

Gros lenkų orkestras, puiki vakarienė, tradicinis margučių premijavimas, loterija.

Įėjimas ir vakarienė 7 dol. asmeniui. Pradžia 7 val. Stalus užsisakyti pas L. Balčiūnienę tel. 859 2656 ir J. Kvietelaitį tel. 42 2367

PASTABA: Margučių balių praveda Melbourno Dainos Sambūris

Melbourno Liet. Klubo Taryba

Jau skaitėme, kaip plačiai ir įspūdingai buvo paminėta Vasario 16-ji Melbourne. To minėjimo atgarsiai atsispindėjo ir vietinėje spaudoje: įvykis buvo plačiai paminėtas australų ("The Herald", "News Weekly"), vokiečių, lenkų, ukrainiečių, latvių, vengrų spaudoje. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas ir minėjimas primintas Melbourno radijo ir televizijos transliacijose.

PRANEŠIMAS

1978 m. vasario 26 d. išrinkta nauja Sydnejaus Lietuvių Sporto Klubo "Kovo" Valdyba: Juozas Dambrauskas - pirmininkas, Eddy Karpavičius - vicepirm., Elena Birkmanienė - sekretorė, Vladas Šneideris - iždininkas, Gediminas Sauka - sporto vadovas, Snaigė Gustafson - ūkvedė ir Rita Kasperaitytė - narė.

Sekretorės adresas: E. Birkmanis, 5 a Braunbeck St., Bankstown, 2200. Tel.: 709 2018.

Kovo Valdyba

ATITAISYMAS

Atžymint Melbourno Lietuvių Klubo 20-ties metų jubiliejų buvo atspausdintas Mūsų Pastogėje, 1977.12.12 d. Nr. 49, specialus priedas, kuriame tilpo Melb. Liet. Klubo įvairūs veiklos aspektai. Tame priede minint amžinuosius klubo narius buvo praleista Antano Bikulčiaus pavardė. Už šį neapdairumą ponią Teresę Bikulčienę nuoširdžiai atsiprašome

J. Petrašiūnas
Melb. Liet. Klubo Tarybos Sekret.

ATNAUJINKITE

M.P. PRENUMERATĄ

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS ŠOKIAI GROJANT GOLDEN TRIO KAPELAI

Kovo 24, Didįjį Penktadienį klubas uždaras.
Kovo 25 - 27 d.d. klubas atviras

Sydnejaus Liet. Klubo bibliotekoje gauta pardavimui naujų plokštelių, knygų, didelis pasirinkimas vaikams knygelių, pašto ženklai, medaliai ir kt.

Biblioteka atidara: trečiadieniais 4-6 val., sekmadieniais 1.30-4 val.

Sydnejaus Liet. Klube perkant didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% už alų. Pasinaudokite lengvatomis.

Primename, kad šeštadienių šokių vakarais visi turi dėvėti klubo taisyklėse nurodytą aprangą.

KLUBAS ATVIRAS:
pirm.-treč. 4-10 val., ketv. 4-11 val., penkt. 4-12 val., šešt. 2-1 val., sekm. 12.30 - 11 val.

* Antradieniais stalo tenisas
* Trečiadieniais šachmatai
* Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

ŠOKIAI grojant "Golden Trio" kapelai:
šeštadieniais 8-12 val. vak.
sekmadieniais 6-10 val. vak.

VALGYKLA veikia: pirmadieniais - penktadieniais 6-9 val.v., šešt. 6-10 val., sekmadieniais 1-9 val. vak.

VIETOJ GĖLIŲ

Pagerbdami a.a. Juozą Gučių, mirusį ir palaidotą Adelaidėje, vietoje gėlių Mūsų Pastogei aukojo: V. Dumčius $ 2, E.B. Borjerai $ 5, S.L. Kanai $ 6, J. Lapšys $ 2, V. Skidzevičienė $ 5, E. Reisonienė $ 5, J. Morkūnas $ 5, Žiukelis $ 5.

***

Mirus mūsų draugui Kazimierui Čečiui, vietoje gėlių siunčiame "M. Pastogei" auką $ 10. A.P. Krutuliai.

MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija;
I. Jonaitis, A. Reisgys.

Redakcijos adresas: 13 Percy St.,
Bankstown, N.S.W. 2200;
Tel. 709 8395

Administracijos adresas:
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W. 2200
Administracijos Tel. 649 9062

Prenumerata:

Australijoje metams	$ 20.00
Užsienyje paprastu paštu	$ 24.00
Oro paštu į N. Zelandiją	$ 35.00
Oro paštu kitur	$ 50.00
Atskiro Nr. kaina 50 centų	

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty. Ltd.